

มูลนิธิหัวใจอาสา

ทุนสร้างการมีหัวใจอาสาและการแบ่งปันในสังคม

“เราควรทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่ไม่ทอดทิ้งกัน เป็นสังคมที่มองเห็นความทุกข์และความสุขของคนอื่นร่วมกัน มีความเอื้ออาทร ไม่นิ่งดูดายเมื่อเห็นผู้อื่นเป็นทุกข์ ร่วมทุกข์ร่วมสุขกัน...”

นี่คือคำกล่าวของอาจารย์ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม ผู้ก่อตั้งมูลนิธิหัวใจอาสา อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่แม้ท่านจะจากไปแล้วกว่า 5 ปี แต่แนวคิดในการทำความดีเพื่อสังคมของท่านก็ยังดำรงอยู่ผ่านคู่มือชีวิตคุณหญิงขงา วัฒนศิริธรรม ประธานกรรมการ และคุณกรรชิต สุขใจมิตร ผู้อำนวยการ

มูลนิธิหัวใจอาสา ก่อตั้งขึ้นเมื่อ 28 เมษายน 2551 โดยประธานคณะกรรมการก่อตั้งคือ อาจารย์ไพบูลย์ พร้อมกับผู้ร่วมอุดมการณ์ที่อยากเห็นสังคมไทยเป็นสังคมที่มีความสุข มีเจตจำนงเพื่อให้คำปรึกษา จัดกระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมหรือดำเนินการเกี่ยวกับการ

จัดการเชิงระบบและอย่างเป็นขบวนการ ในงานพัฒนาสังคม ที่รวมถึงการพัฒนา งานอาสาสมัคร การส่งเสริมการทำความดี การสร้างเสริมสุขภาพ การพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น การพัฒนาประชาสังคมและอื่นๆ มีการจัดสรรงบประมาณจากรายได้และการบริจาค สนับสนุนเป็นกองทุนแต่ละแผนงาน โดยมีแผนงานสำคัญ 5 แผนงานหลัก

หนึ่งในแผนงานของมูลนิธิฯ ซึ่งสร้างหัวใจอาสาให้เกิดขึ้นในสังคม คือแผนงานส่งเสริมการมีหัวใจอาสาและการให้และการแบ่งปันในสังคม มี “กองทุนส่งเสริมการมีหัวใจอาสาและการแบ่งปันในสังคม” รองรับ มีโครงการสำคัญคือ โครงการเสริมสร้างเครือข่ายจิตอาสา เพื่อการพัฒนาองค์กรและสังคมอย่างยั่งยืน (HAPPY HEART TO HAPPY SOCIETY) เน้นการเสริมสร้างความร่วมมือและพัฒนาศักยภาพเครือข่ายองค์กรแห่งการให้เพื่อสังคมในภาคธุรกิจ โดยมีองค์กรแห่งการให้ที่เข้าร่วมโครงการกว่า 400 องค์กร

มูลนิธิหัวใจอาสาทำงานขับเคลื่อนจิตอาสาให้เกิดขึ้นในรูปแบบใด ทำไมหลายองค์กรจึงสนใจเข้าร่วมโครงการเราไปหาคำตอบนี้ด้วยกัน

ชวนกันมาคิดมาคุย...แล้วขับเคลื่อน สังคมไปด้วยกัน

คุณกรรชิต ผู้อำนวยการมูลนิธิหัวใจอาสาเล่าว่าบทบาทหลักของมูลนิธิฯ คือการกระตุ้นให้เกิดการขับเคลื่อนประเด็นต่างๆ ในสังคมอย่างลุ่มลึก มีการขยายผล และมีการนำกลยุทธ์ต่างๆ มาปรับใช้อย่างเหมาะสม

“เราชวนคนในองค์กรต่างๆ มาคิดมาคุยมาขับเคลื่อนสังคมในประเด็นต่างๆ ร่วมกัน กระตุ้นให้เกิดการลงมือทำ และส่งเสริมให้สิ่งที่ดีนี้แผ่ขยายไปในสังคม จนกลายเป็นกระแสแห่งความดี” คุณกรรชิตกล่าว

หากจะว่าไปแล้ว แรงแบบดาลใจสำคัญที่ทำให้มูลนิธิฯ ทำงานสนับสนุนในเรื่อง “จิตอาสา” มาจากแนวคิดในการสร้างสังคมที่มีความเข้มแข็ง อยู่เย็นเป็นสุข โดยต้องค่อยๆ ทำไปทีละนิดๆ และขับเคลื่อนไปด้วยกันเป็นเครือข่าย แม้ไม่เห็นผลในระยะสั้น แต่มูลนิธิฯ เชื่อว่าในอนาคต ผลที่เกิดขึ้นจะกลายเป็นกระแสที่ดีในสังคม

เริ่มต้นมูลนิธิฯ ได้ร่วมกับ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ขับเคลื่อน เรื่อง “องค์กรแห่งความสุข” ที่เป็นกระบวนการพัฒนาคนในองค์กรอย่างมี

เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์กร เพื่อให้คนมีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง นำพาท้องค์กรไปสู่การเติบโตอย่างยั่งยืน ซึ่งมีลักษณะสำคัญคือ การสร้างหัวใจอาสา หัวใจแห่งการให้ของบุคลากรภายในองค์กรออกไปสู่สังคม (Happy Heart to Happy Society) โดยทางมูลนิธิฯ มีบทบาทในการจัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเชื่อมโยงเครือข่าย ถอดองค์ความรู้ พัฒนาและส่งเสริมสังคมแห่งการให้

เมื่อคนมีความสุข สังคมก็ต้องสุขด้วย

จากจุดนี้ มูลนิธิฯ มองว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีในการต่อยอดในการเสริมสร้างเครือข่ายจิตอาสา เพื่อการพัฒนาองค์กรและสังคมอย่างยั่งยืน (Happy Heart to Happy Society) เพราะเมื่อคนมีความสุขแล้ว ต้องรู้จักให้กับสังคมด้วย

“เมื่อเป็นองค์กรแห่งความสุขแล้ว เราน่าจะขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมแห่งความดีด้วย โดยมูลนิธิฯ จะเข้าไปสนับสนุนในเรื่อง ‘การให้’ อย่างมีกลยุทธ์ ชวนกันขับเคลื่อนในประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อสังคม ตอบโจทย์ของสังคมอย่างแท้จริง ที่ผ่านมามีเราจะพบว่า องค์กรต่างๆ มีการทำ Corporate Social

เข้าใจองค์กรต่างๆ ซึ่งตัวแทนส่วนใหญ่จะเป็นฝ่ายบุคคลขององค์กรนั้นๆ หลังจากนั้นจะมีการอบรม พาไปศึกษาดูงาน แล้วนำมาถอดองค์ความรู้ เพื่อนำมาสร้างเป็นกิจกรรมในองค์กรของตัวเอง เมื่อทำมาได้สักระยะแต่ละองค์กรก็มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ถ้าประเด็นไหนทางสังคมน่าสนใจ องค์กรต่างๆสามารถร่วมทำกันได้ ทางมูลนิธิก็จะประสานให้เกิดการร่วมมือ

Responsibility (CSR) แต่มักจะเห็นแต่ ‘กิจกรรม’ มากกว่า ‘ผล’ที่เกิดขึ้น เช่น การปลูกป่าชายเลน หรือการยิงเมล็ดพันธุ์พืชพนักงานในองค์กรได้ทำกิจกรรมดีๆ ร่วมกัน แต่ผลที่ได้รับอาจไม่ด้อยอย่างที่คาดคิด ต้นไม้ที่ปลูกหรือยิงเข้าไปในป่าเจริญเติบโตน้อย เราจึงชวนองค์กรต่างๆมาทำในเรื่องการให้อย่างมีกลยุทธ์ คือ เป็นการให้ที่สร้างสังคมน่าอยู่ สร้างสังคมเข้มแข็งได้ เราทำหน้าที่ในการขายไอเดีย กระตุ้นส่งเสริมให้สถานประกอบการ องค์กรต่างๆทำกิจกรรมที่มีผลกระทบต่อสังคม รวมถึงเชื่อมโยงองค์กรต่างๆ เป็นเครือข่าย เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถอดองค์ความรู้ระหว่างกันอีกด้วย”

กระบวนการทำงานของมูลนิธิฯ เริ่มจากการเป็นตัวกลางในการพูดคุยทำความเข้าใจ

จิตอาสา...ก่อนการดีเพื่อสังคม

ที่ผ่านมากิจกรรมหนึ่งที่ทางมูลนิธิฯ สนับสนุนคือ การที่องค์กรเอกชนเข้าไปทำกิจกรรมกับเด็กๆ ในสถานพินิจ ซึ่งเป็นโครงการที่มีความยั่งยืน มีกระบวนการเป็นขั้นตอน เริ่มจากการไปเสริมสร้างทัศนคติเชิงบวกในการใช้ชีวิต มีการฝึกอบรมอาชีพ และสุดท้ายมีการรับเข้าทำงานในสถานประกอบการ

นอกจากนั้น ยังมีโครงการที่ให้องค์กรต่างๆ ชักชวนพนักงานให้นำเสื้อผ้าข้าวของเครื่องใช้ที่อยู่ในสภาพดี มาบริจาคที่ร้านปันกัน ของมูลนิธิยุวพัฒน์ เพื่อที่ทางร้านจะนำไปจำหน่ายและนำเงินที่ได้ไปใช้ในโครงการทุนการศึกษา “ส่งน้องเรียน สร้าง

เด็กดี” ที่สร้างโอกาสทางการศึกษาและช่วยเหลือเยาวชนผู้ขาดโอกาสให้ได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รวมถึงโครงการพัฒนาเยาวชน และโครงการพัฒนาครู

รวมถึงโครงการห้องสมุด 4 มิติ ที่จะทำให้เด็กด้อยโอกาสในชนบทได้พัฒนาทักษะต่างๆ ที่แบ่งออกเป็น **มุมดู** ประกอบด้วย ทีวี สื่อมัลติมีเดีย สำหรับเด็ก เช่น ซีดี วีซีดี (เช่น สารคดี เพลงเรียนภาษาอังกฤษ) **มุมอ่าน** รวบรวมหนังสือที่เหมาะสมสำหรับเด็ก ตามคำแนะนำของหน่วยงานวิชาการ เช่น หนังสือนิทาน ภาพประกอบวรรณกรรมเยาวชน **มุมเขียน** ทำให้เด็กฯ ปลอดภัยจินตนาการสู่กระดาษด้วยการวาดภาพระบายสี ส่วน **มุมเล่น** มีของเล่นเสริมสร้างพัฒนาการสำหรับเด็กปฐมวัยของเล่นที่เสริมสร้างการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น เกม crossword ตัวต่อพยัญชนะ

คุณกรรชิตเล่าว่า ความยั่งยืนของการทำโครงการต่างๆ เกิดขึ้นได้ก็ด้วยการสื่อสารที่ดี ในองค์กร มีการเปิดเป็นเวทีมาเล่าถึงความสุข สิ่งที่ได้เรียนรู้ของพนักงาน ซึ่งช่วยกระตุ้นให้เกิดการขับเคลื่อนกิจกรรมต่อไปอย่างต่อเนื่อง ที่สำคัญ เมื่อคนทำงานมีความสุข และมีคุณธรรม องค์กรได้รับเสียงชื่นชมจากคนภายนอก ผลประกอบการที่ดีขึ้น ทั้งหมดนี้ล้วนส่งผลกระทบบเป็นวงกว้างต่อสังคมตามมาในที่สุด

อย่างไรก็ตาม โครงการทุกอย่างที่เกิดขึ้นไม่อาจสำเร็จได้หากขาดความร่วมมือร่วมใจของคนในองค์กร สิ่งสำคัญคือ ความตระหนักว่าตัวเองสามารถทำประโยชน์ให้กับสังคม

ได้ผ่านกิจกรรมต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อสังคมอย่างแท้จริง ที่ผ่านมามีอุปสรรคปัญหาบ้าง เช่น ผู้บริหารในบางองค์กรไม่เห็นความสำคัญ ทางมูลนิธิฯ มองหาทางแนวทางในการแก้ไขปัญหานี้ ด้วยการจัดเสวนาพูดคุยกับผู้บริหารโดยเฉพาะเพื่อทำความเข้าใจมากขึ้น

มูลนิธิหัวใจอาสา พยายามนำปัญหาทางสังคม มาเป็นตัวตั้ง แล้วชักชวนองค์กรน้อยใหญ่มาร่วมแรงร่วมใจกันคิดหากลยุทธ์ในการเป็นผู้ให้ เพื่อตอบโจทย์ทางสังคมอย่างแท้จริง และวันนี้ความสำเร็จก็เกิดขึ้นอย่างชัดเจนแล้วในหลายองค์กร ซึ่งสะท้อนเป็นผลดีต่อสังคมนั่นเอง